

ÍTRÓTTUR

FØROYSKIR SVIMJARAR GRANSKAST Á INOVA

Føroysk svimjing verður í næstum partur av gransking, sum kann fáa stóran týðning gransking innan svimjing

Tróndur Arge

Tað henda í løtuni stór framstig í føroyskari svimjing. Tað fer ongin stevna framvið, uttan at okkurt met verður sett hjá antin teimum vaksnu ella teimum yngru. Evnaríku svimjararnir seta yvirleggjara hægri og hægri. Páls Høll er eitt fram-brot fyri føroyska svimjing, tí vit hava nú okkara fyrsta 50 meturs svimjihyl, sum er altjóða mátið fyri olympiska svimjihylin.

Nú verður føroysk svimjing eisini partur av eini granskingarætlan.

Føroyskir svimjarar fara í næstum at luttaka í eini granskingarverkætlan hjá Fróðskaparsetur Føroya og Københavns Universitet, á testdeplinum hjá iNOVA í Havn. Granskingin er ein roynd at staðfesta, um svimji ergometur, sum sæst á myndini, kunnu lýsa svimjievni í vatni.

Svimjararnir skulu í tveimum førum geva seg fult út í tiggjar minuttir á einum svimji ergometri. Úrslitini haðani skulu so samanberast við bestu svimjiúrslit á øllum teinum frá 50 til 1500 metrar frísvimjing.

Hvat er eitt svimji-ergometur?

Eitt svimji ergometur minnir nógv um eina rógvimaskinu, har rørlurnar tó líkjast teimum sum vit síggja í svimjing. Tey verða longu nógv brúkt í

svimjing, men stóri ósvaraði spurningurin her er, um tað vísindaliga kann staðfestast, at vera nakar samanhangur millum úrslitini á svimji ergometri, og teimum í veruligari svimjing.

Magni Mohr partur av granskingini

Teir sum standa fyri granskingarverkætlanini, eru Magni Mohr, Phd og lektari í ítróttarvísund á Fróðskaparsetri Føroya, og Nikolaj Nordsborg, Phd og lektari í ítróttarvísund á Københavns Universitet.

Nikolaj Nordsborg hevur longu gjørt nakrar líknandi testir við svimjarum á úrvalsdeplinum NTC, sum er det Nationale TræningsCenter hjá danska svimjisambandinum, men eru úrslitini úr Føroyum tó ógvuliga týðandi, til at staðfesta ein møguligan samanhang.

– Sum vit í føroysku svimjingini skilja tað, so er sostatt talan um slóðbrótandi virksemi, sum Setrið er farið undir, á iNOVA í samstarvi

við Københavns Universitet, skrivar Svamisamband Føroya, sum er partur av granskingini, og lagt verður afturat; – Eingin soverðin svimjispesifikk vísundaliga grund-

að fitness-test finst enn, sum á landi kann staðfesta hvussu svimjarar eru fyri til at svimja skjótt á stutt-, mið- og lang-teinum, verður sagt úr SSF.

20 útvaldir svimjarar

Luttakararnir verða áleið 20 útvaldir svimjarar á úrvalsstøði, ið eru minst 14 ára gamlir, og sum eru so mikið væl fyri kropsliga, at teir kunnu halda til sera hørðu testina á serliga svimji ergometrinum. Tað ljóðar kanska lætt at koyra seg fult út í bara trýggjar minuttir, men testin er tó ógvuliga hørð, sambært teimum sum hava roynt hana, verður sagt úr Svamisambandinum.

Fyrsta royndin í februar

Týsdagin 16. februar verður eitt serligt royndarumfar, undir leiðslu av bæði Magna Mohr og Nikolaj Nordsborg, har fyrsti svimjarar sleppa at royna testina á svimji ergometri. Síðani verða tvær testir fyriskipaðar til hvønn svimjara á svimji ergometri, umframt at teir skulu royna eftir bestu tíðum á 50, 100, 200, 400, 800 og 1500 metra frísvimjing.

Um tað vísir seg at vera samanhangur millum test-

úrslitini á svimji ergometri og teimum í hýlinum, so vil Svamisamband Føroya gera samstarvsavtalu við iNOVA, um regluliga testir á svimji ergometri har.

Visir tað seg, at tað er ongin samanhangur, so ynskir SSF framvegis at finna mátar, har ítróttargranskingini á iNOVA og føroysk svimjing kunnu samstarva.

Viðkomandi gransking

Úr Svamisambandinum verður sagt, at granskingarverkætlanin er sera viðkomandi fyri svimjing um allan heim. Hetta tí tað enn eru fáar, um ikki ongar kanningar, ið vísundaliga kunnu ávísar ella avvísar eitt samsvar millum svimji ergometur og svimjing, hóast útgerðin sum nevnt longu verður brúkt nógv.

Hetta er enn eitt framstig, og vónandi eitt fram-brot, fyri føroyska svimjing, sum veruliga er í rúkandi menn-ing,